MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

Nr. 49

Warszawa dn. 30/stycznia 28 r.

Przegląd Prasy Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

Nr. 47 Warszawa dn. 25 stycznia 28 r.

1.POLITYKA ZAGRANICZNA ZSRR I STOSUNEK DO ZAGADNIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH

ANGLJA I STANY ZJEDNOCZONE.

EKONOMICZESKAJA ZIZN z 25/I.W art.wst.p.t.Wojna naftowa - pisze m.in. Wojna między Standard Oil a Royal Dutch ogarnia coraz nowe terytorja. W ślad za rynkiem indyjskim wciągnięty został w sferę "działań wojennych" Ceylon i toczą się przygotowania do przegrupowania sił na rynku chińskim. W celu wyparcia Royal Dutch z rynku chińskiego Standard Oil oświadczył władzom nankińskim, że gotów jest płacić dodatkowe cło, ponad przewidziane w traktacie, w wysokości 60 ct.od każdych 10 galonów nafty. W ten sposób Standard stara się zapewnić sobie poparcie władz nankińskich w walce z Royal Dutch Cytując oświadczenie Ryszarda Airey /patrz biul.Nr.18/ który zapowiadał walkę Royal Dutch ze Standard Oil w razie wprowadzenia przez tego ostatniego nafty rosyjskiej na rynek chiński. Dziennik zwraca uwagę, że wysuwane są już obecnie argumenty natury politycznej w walce między dwoma światowemi trustami naftowemi. Trust amerykański myśli nietylko o opanowaniu Chin, ale również Austrjalji, a więc tych terenów, które były domenami rynku angielskiego. Poza tem, jak wiadomo, administracja Stanów Zjednoczonych wysłała kilka krążowników do Tangeru w chwili zaostrzenia francusko-włosko-angielskich sporów o przynależność tego kraju. Istnieją też wiadomości o mającej nastąpić wizycie floty amerykańskiej nad brzegami wschodniemi morza śródziemnego. Eskadra amerykańska w marcu demonstrować będzie flotę amerykańską nad brzegami Egiptu, Palestyny, Syrji i Turcji - jest to niezawodnie rezultat zerwania konferencji rozbrojeniowej morskiej. W ten sposób angielsko-amerykańska rywalizacja przybiera zupełnie realne formy na gruncie głównych politycznych i handlowych dróg angielskiego imperjalizmu, związanemi z Egiptem, Suezem, Indjami, Bliskim i Dalekim Wschodem. Wojna naftowa, rozwijająca się na tych samych drogach, jest tylko częścią ogólnej walki między największemi imperjalistycznemi państwami o panowanie nad światem.

Z.S.R.R.-RUMUNJA.

PRASA SOWIECKA z 26/I. poświęcona jest 10-letniej rocznicy odłączenia Besarabji od Rosji.

IZWIESTJA w art.wst.p.t."10 lat okupacji rumuńskiej" piszą, że okupacja ta jest ostatnim cierniem interwencji, tkwiącej w ciele Z.S.R.R. lecz i on będzie niedługo wyrwany. W innym artykule dziennik nazywa sprawę besarabską Alzacją nad Dniestrem. Następnie dziennik zamieszcza opinję w sprawie Besarabji szeregu uczonych, a mianowicie Alberta Einsteina, prof. Pol.Estreicha, Karpińskiego, Oldenburga, Pokrowskiego, Berga, prof.Gumbela i Mielnikow Razwiedenkowa, którzy odmawiają Rumunji wszelkich praw do Besarabji.

NOTATKI I INFORMACJE Z POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

IZWIESTJA z 27/I. donoszą z Warszawy, że na skutek interwencji przedstawiciela P.P.S. zakwestjonowane zostały listy wyborcze.

Nr,13 i i 16, PRAWDA z 25,6,i 7/I.zamieszcza sprawozdania ze sprawy Ks.Skalskiego oskarżonego przez władze sowieckie o organizowanie akcji szpiegowskiej na rzecz Polski.

3. ŻYCIE PARTYJNE.

NOMINACJA SZKIRIATOWA

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 25/I donosi, iż wobec nominacji sekretarza prezydjum C.K.K. partji p.Jansona na stanowisko komisarza ludowego sprawiedliwości RSFSR, prezydjum C.K.K. mianowało na jego następcę p.Szkiriatowa.

LIST P.P.KAMIENIEWA I ZINOWJEWA

"SIEGODNIA" z dn. 28/I /Ryga, pismo demokratyczne/ donosi, że w piśmie moskiewskim "Prawda" z dn. 27/I ogłoszony został list otwarty p.p.Kamieniewa i Zinowjewa. W liście tym oświadczają p.p.Zinowjew i Kamieniew, że ogłoszone w "Prawdzie" z dn. 15/I instrukcje opozycji o tyle mijają się z prawdą co do oceny pozycji politycznej "zinowjewowców", iż zmuszeni są oni zabrać głos dla podania prawdziwych wiadomości. Źródło rozłamu pomiędzy autorami listu a p.Trockim polega według nich na różnicy poglądów w sprawie stosunku opozycji do decyzji XV zjazdu partji. "Kapitulowaliśmy przed partją - oświadczają p.p.Kamieniew i Zinowjew - sądząc, iż jest to jedyne wyjście z ciężkiej walki, sądząc, że druga partja w warunkach dyktatury proletarjatu nie będzie niczem innem, jak zabawką w rękach drobnej burżuazji i bronią dla rozkładu dyktatury". Oświadczając dalej, że jedynym sojuszniskiem ugrupowania p.Trockiego w międzynarodówce komunistycznej jest ugrupowanie komunistów francuskich Borysa Suwaryna, p.p.Kamieniew i Zinowjew twierdzą, że mając wybór pomiędzy partją komunistyczną a Suwarynem woleli oczywiście partję. P.p.Zinowjew i Kamieniew dążą do powrotu w szeregi partji i międzynarodówki komunistycznej, oświadczają, że bronić będą tych poglądów w partji nie przeistaczając tej obrony w walkę frakcyjną i nawołują zwolenników p.Trockiego do porozumienia się z partją.

ZESŁANIE WORONSKIEGO I POŁONSKIEGO

IBIDEM donosi, że w Moskwie wielkie wrażenie wywarte zostało przez zesłanie znanego publicysty sowieckiego, byłego redaktora pisma "Krasnaja Now" Worońskiego do Wiatki. Również wielkie wrażenie wywarła dymisja innego opozycjonisty, znanego publicysty Wiaczesława Połońskiego.

JAROSŁAWSKI O ZGONIE JOFFEGO

"BOLSZEWIK" /Moskwa, miesięcznik z grudnia r.ub./ ogłasza artykuł Jarosławskiego w sprawie zgonu Joffego. W artykule tym odpiera Jarosławski zarzuty, zawarte w liście pośmiertnym Joffego i twierdzi, że partja wydała na leczenie Joffego 36 tys.rubli. Zgon Joffego nastąpił według oświadczenia Jarosławskiego, z powodu zgubnego nałogu zmarłego, który był morfinistą.

5. ŻYCIE GOSPODARCZE.

7-GODZINNY DZIEŃ PRACY

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 25/I donosi, że urząd naukowo-techniczny najwyższej rady gospodarstwa krajowego ZSRR rozpoczął naukowe badanie wyników wprowadzenia 7-godzinnego dnia pracy w sowieckim przemyśle bławatnym. Omawiając podstawy teoretyczne tego badania dochodzi pismo do wniosku, iż ~~xxxxx~~ przyniesie ono stwierdzenie niewątpliwych korzyści, powstających z wprowadzenia tego dnia pracy.

ZAKUPY ZBOŻOWE

IBIDEM ogłasza depeszę z Melitopolu, w której stwierdza, że preliminarz zakupów zbożowych w okręgu Melitopolskim nie będzie w styczniu wykonany. Po 15 stycznia pogorszył się stan zakupów znacznie. Władze sowieckie dokonały wśród kupców prywatnych 20 aresztowań, zatrzymując osoby, oskarżone o podbijanie cen zboża. Po tych aresztowaniach znikli kupcy prywatni z rynku.

IBIDEM z dn. 27/I donosi, że pomiędzy 20 a 25 stycznia stwierdzono pewne polepszenie się sytuacji w okręgach, gdzie czynione są zakupy zboża. Naogół nie przedstawia się jednak sytuacja ta zadawalniająco.

ZNIESIENIE SEKWESTRU FUNDUSZÓW SOWIECKICH

"WOZROŻDENJE" z dn. 24/I /Paryż, pismo o kierunku umiarkowano-monarchistycznym, pod redakcją p.p.Gukasowa, Siemionowa i Lwowa/ donosi, iż sąd handlowy departamentu Sekwany w Paryżu zarządził zniesienie sekwestru, którym obłożone były fundusze sowieckiej misji handlowej w Paryżu na sumę 20 miljonów franków. Zarządzenie sekwestru wyszło od tegoż sądu na podstawie skargi banku hiszpańskiego "Arnus" przeciwko sowieckiemu syndykatowi naftowemu. Obecnie udowodniła sowiecka misja handlowa w Paryżu, iż w zatargu pomiędzy bankiem hiszpańskim i syndykatem sowieckim słuszność była po stronie tego ostatniego.

ZNACZENIE POŻYCZKI WŁOŚCIAŃSKIEJ

"NIŻEGORODSKAJA KOMMUNA" z dn. 6/I /Niżnij Nowgorod/ omawia w artykule wstępnym znaczenie nowej sowieckiej pożyczki włościańskiej dla życia gospodarczego ZSRR. Pismo oświadcza, że realizacja nowej pożyczki przyspieszy budownictwo socjalizmu na wsi sowieckiej, wobec czego wszystkie wysiłki sowieckich organizacyj państwowych i włościańskich powinny być skierowane na osiągnięcie sukcesu emisji.

8. ŻYCIE KOŚCIELNE.

ŻYCIE KOŚCIELNE NA UKRAINIE

"KOMSOMOLSKAJA PRAWDA" z dn. 20/I donosi, że władze sowieckie w okręgu Charkowskim zaniepokojone są rozwojem życia religijnego i wzmocnienie organizacji religijnych, które szerzą swoją propagandę wśród ludności. Władze obliczyły, że ludność okręgu Charkowskiego wydała w ciągu 1927 roku na utrzymanie cerkwi i duchowieństwa 1,144 tysięcy rubli. Prócz duchowieństwa prawosławnego wielkie wpływy posiadają również baptyści, którzy tworzą związek młodzieży chrześcijańskiej, t.zw. "Chrystomoł".

OBCHÓD JUBILEUSZU METROPOLITY EULOGJUSZA

'POSLEDNIJA NOWOSTI' z dn. 23/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ donosi, że w cerkwi prawosławnej w Paryżu odbył się obchód 25-lecia otrzymania święceń biskupich przez metropolitę prawosławnego Eulogjusza, głowę cerkwi rosyjskiej w Europie zachodniej. Po uroczystym nabożeństwie wygłosił metropolita kazanie, w którym oświadczył, że w swej działalności kościelnej kierował się i będzie się kierował wzorem św.metropolity Filipa i patryarchy Tichona, którzy bronili niezależności cerkwi od polityki i władzy świeckiej. W końcu swego kazania zwrócił się metropolita Eulogjusz do obecnych w cerkwi wiernych z prośbą o poparcie jego poczynań i działalności. Następnie wygłoszono szereg przemówień powitalnych. Między innemi przemówił w imieniu rosyjskiej parafji prawosławnej w Paryżu prezes rady parafjalnej hr.Kokowcew.

9. STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

PRĄDY NIEPODLEGŁOŚCIOWE WŚRÓD KOZAKÓW

"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 25/ /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ omawia prądy niepodległościowe wśród kozaków, reprezentowane przez pismo "Wilne Kozactwo'- Wolnoje Kozaczestwo". Pismo ~~xxxx~~ to broni idei istnienia narodu kozackiego, który dąży do zupełnej niepodległości i posiada prawo ustalenia swego stosunku do każdego innego narodu. Jak stwierdzają "Poslednija Nowosti" cała prasa rosyjska na emigracji, bez żadnego wyjątku, ustosunkowała się negatywnie do tego nowego prądu wśród kozaków. Wyjątek stanowi jedynie pismo ukraińskie "Tryzub", co jest zupełnie zrozumiałe, ponieważ 'separatyzm ukraiński i kozacki posiadają jedno i to samo źródło".

"NOWOJE WREMIA" z dn. 25/I /Białogród, pismo monarchistyczne zwolenników w.ks.Mikołaja Mikołajewicza/ omawia program ~~pisma~~ pisma "Wilne Kozactwo - Wolnoje Kozaczestwo" i twierdząc, że program ten nie posiada żadnego oparcia w rzeczywistych dążeniach i sympatjach ludności obwodów kozackich w Rosji i emigracji kozackiej, oświadcza, że jest to "pismo warjatów".

10. NOTATKI I INFORMACJE.

BUNT ODDZIAŁÓW ROSYJSKICH NA DALEKIM WSCHODZIE

"PRAWDA" z dn. 18/I donosi, że w Tsi-Nań-Fu, w Chinach, wybuchł bunt żołnierzy rosyjskich oddziałów "białogwardyjskich". Żołnierze splondrowali szereg sklepów w Tsi-Nań-Fu.

ROZWÓJ KOMUNIKACJI LOTNICZEJ

IBIDEM z dn. 22/I donosi, że komisarjat ludowy poczty zorganizował stałą komunikację lotniczą pomiędzy Frunze a Alta-Ata, w Turkiestanie sowieckim. Przewóz jednego kilograma przesyłek pocztowych drogą lotniczą kosztuje 1 rubel 25 kopiejek.

PRZEMIANOWANIE MIASTA ARMAWIR

IBIDEM z dn. 17/I donosi, że z okazji nadchodzącej 10-tej rocznicy ogłoszenia władzy sowieckiej w mieście Armawir na Kaukazie północnym omawiany jest projekt przemianowania tego miasta na "Matwiejewsk" na cześć dowódcy kaukaskiej armji sowieckiej w roku 1918 Matwiejewa.

NOMINACJA P.ANTIPOWA

IBIDEM donosi, że rada komisarzy ludowych ZSRR mianowała p.Antipowa na stanowisko komisarza ludowego poczty i telegrafu. Dotychczasowy p.o. komisarza Lubowicz otrzymał nominację na stanowisko zastępcy komisarza ludowego P. i T.

Rosyjskie pisma emigracyjne oświadczają, że nowy komisarz ludowy P.i T. Antipow jest byłym funkcjonarjuszem GPU. Nominacja jego ma pozostawać w związku z koniecznością wyrugowania żywiołów opozycyjnych z partji.

CUDZOZIEMCY A PODATEK DOCHODOWY W ZSRR

IBIDEM donosi, że komisarjat ludowy skarbu RSFSR ogłosił okólnik w sprawie opodatkowania cudzoziemców podatkiem dochodowym w ZSRR. Okólnik ten ustala, że o ile dochód wynika z objektów podatkowych, znajdujących się na terytorjum ZSRR, podatek dochodowy powinien być uiszczany bez względu na to, czy właściciel objektu dochodowego mieszka w ZSRR czy po za jego granicami.

SOWIETY A CERKIEW PRAWOSŁAWNA W POLSCE

IBIDEM ogłasza artykuł p.Michała Kolcowa w sprawie sytuacji na ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej. Nawiązując do procesu członków gromady białoruskiej w Polsce, omawia p.Kolcow sytuację cerkwi prawosławnej w Polsce, oświadczając, że jest ona teroryzowana przez ministerstwo W.R. i O.P., które spełnia w stosunku do cerkwi wolę Kościoła Katolickiego.